

FOTO: PÅR SÖNNERT

I december presenterade sig merparten av de lokala UF-företagen i Hedemora vid en företagarfrukost. Den 9 februari hålls den årliga UF-mässan i Centrumgallerian.

UF-mässa hålls i gallerian

HEDEMORA ■ Ung Företagsamhet kommer att ha sin mässa i Centrumgallerian den 9 februari.

Vinnaren av priset Bästa UF-företag får sedan representera Hedemora i dalafinalen.

Lokalt i har tidigare skrivit om detta läsars UF-företagare i Hedemora, i samband med att merparten av de unga företagarna presenterade sig på en företagarfrukost.

Nu är datumet för den årliga UF-mässan klart. Intresserade bör antekna fredagen den 9 februari i kalendern. Även i år blir mässan i Centrumgallerian.

Det lokala UF-företag som utses till Bästa UF-företag kvalificeras till dalafinalen som avgörs på Kupolen i Borlänge den 26 mars. Vinnaren därifrån går sedan vidare till riksfinalen.

Tävlingen Bästa UF-företag i Hedemora består av fyra delmoment.

– Momenten är rapport, företagspresentation, monter/utställning samt intervju inför jury. Cirka klockan 15.30–16 är det prisutdelning i Centrumgallerian, hälsar Anna Malmestrand, näringslivsutvecklare i Hedemora kommun.

PÅR SÖNNERT

HEDEMORA ■ Redan som 17-åring gav Malla Taipale ut sin första bok, en ungdomsroman om hennes egen skoltid.

Efter att ha skrivit böcker på finska har hon gett ut två på svenska, där den nyligen utkomna heter "Skolvalet – Råd till föräldrar".

Här berättar Malla om sina tankar efter ett helt yrkesliv i skolans värld, varför hon skäms över det svenska skolsystemet samt om sin kärlek till nya hemstaden Hedemora.

– Stockholm är min stad men Hedemora är mitt paradiset, utbrister hon.

Hedemorabon Malla Taipale har tillbringat hela sitt yrkesliv inom förskolan och skolan. Nyligen gav hon ut boken "Skolvalet – Råd till föräldrar".

”Det finns två läger inom friskolorna, de idéburna och de som drivs av andra skäl, som religion eller pengar.”

Malla Taipale, skolchef och författare

Malla Taipale är född och uppvuxen i Finland och flyttade till Sverige i sena tonåren. Bopållarna slogs ner i Upplands Väsby, norr om Stockholm, och hon har bott där större delen av sitt vuxna liv, förutom en period i Stockholm och så då de senaste åren i Hedemora. Men vi återkommer till det.

Malla utbildade sig först till förskolelärare och var sedan förskolechef i Upplands Väsby i elva år. Därefter blev hon grundskolelektor i, i tur och ordning; Knivsta, Uppsala och Solentuna innan det blev drygt tio år inom Stockholms utbildningsförvaltning. Med sin stora erfarenhet har Malla många råd att ge till rektorer på stökiga skolor där elevernas betyg är låga.

– Man måste identifiera problemet direkt. Det kan finnas bland eleverna, med mobbing, i den fysiska skolmiljön, i undervisningsmetoderna eller om det saknas ordning och reda. Jag är förvånad över hur mycket stök som tillåts i våra skolor. Och många rektorer törns inte ta de tuffa

beslut som krävs, eftersom de är rädda för att skolan ska få dåligt rykte. Men skolan får ju bättre rykte om man vågar ta tag i problemet, säger Malla Taipale.

Att det saknas resurser till skolan håller hon inte alls med om.

– Nej, resurserna finns men det gäller att använda dem på rätt sätt. Att man har rätt folk på rätt plats inom skolan. En sak som jag ofta har genomfört är

När intervjun bokades förvarnade Malla Taipale om att hon har en fem månader ung chihuahua hemma. Jag ska en sådan här, mindre variant, i stället. Det är full fart", säger Malla. Porträttet till höger föreställer i Hedemora, tillsammans med sin make (Mallas son) Isak Martinsson.

att minska på personal som inte har fungerat. Då har undervisningen genast blivit bättre.

På visitkortet kan Malla även lägga till konsult, föreläsare och skolchef.

– Väldigt många i Upplands Väsby är finskspråkiga och därför hölls lektioner i skolan på både svenska och finska. Men när kommunen skulle sluta med detta startade vi friskolan Sverigefinska skolan, som fyller 30 år i år. Undervisningen

bedrivs på både svenska och finska, säger Malla som är skolans styrelseordförande och skolchef, på deltid.

I sin nya bok "Skolvalet – Råd till föräldrar" vill Malla poängtera vilket ansvar föräldrarna har för sina barns skolgång.

– Lärarens ansvar tar slut när skoldagen är över. Det är föräldrarna som ska se till att barnen kommer i säng i tid, att de sover ordentligt, äter frukost på morgonen,

gör sina läxor och att de har ordentliga kläder på sig. Väldigt basala saker egentligen. Det gäller att få föräldrarna att förstå att de inte är kunder till skolan. Det här kundtänket kom in i skolan i samband med att marknadsskolan uppkom, i början av 1990-talet. Sverige är ju det enda land i världen med det här skolsystemet, säger Malla Taipale.

Hur ser du på vårt skolsystem?

– Jag skäms! Att det

NU FINNS JAG HOS HÄLSOKRAFT I HEDEMORA

Efter 10 års verksamhet i Stockholm har jag återvänt till min hemstad.

bokadirekt.se

Susanne Hagberg, Medicinsk Fotterapeut
073-842 91 08 • safotvard@gmail.com

Välkommen in till mig i Hälsokrafts lokaler
på Åsgatan 57 i Hedemora **HÄLSOKRAFT**

FRISÖR SÖKES!

Vill du bli en del av vårt kreativa gäng?
(Deltid till ev heltid)

Vi ser gärna att du är positiv, noggrann samt är yrkeskunnig och gillar teamkänslan.

Hör av dig till oss!

info@bittes.se eller tel 0225-13496

Sista ansökningsdag 12 februari.

BITTES
hårkompani

Öppet: mån, tis, fre 9-18, ons 9-19, tor 9-20
0225-134 96 | Brunnsgölgatan 3B Hedemora | bittes.se

med råd till föräldrar

"Jag blev tvungen att ta bort min förra hund, Asta, för några år sedan och då bestämde mina barn att Asta och har målats av Mallas svårdotter Natalia Martinsson, som driver spelföretaget Killmonday Games

finns aktiebolag som driver skolor och kan tjäna miljoner på våra skattepengar... Jag brukar kalla dem för "invasiva skolorter". De breder ut sig över landet och lovar guld och gröna skogar men så blir det inte alltid. Skärmet inte sagt att alla friskolor automatiskt är dåliga, långt därifrån. Det finns två läger inom friskolorna, de idébarna och de som drivs av andra skäl, som religion eller pengar.

Vad tycker du om att införa ett vinsttak för friskolorna?

– Det är ett första steg i alla fall. "Min" skola i Upplands Väsby drivs av en stiftelse och om skolan skulle göra ett överskott på, säg 200 000 kronor, då investerar vi de pengarna på att göra verksamheten ännu bättre. Vi har ingen ägare som tjänar en massa pengar på om skolan gör ett överskott. Jag tycker att staten borde ta tillbaka

skolan, eller åtminstone ta ett större ansvar för skolan, säger Malla Taipale.

Vilken är målgruppen för din bok?

– Både föräldrar och lärare. Boken tar upp frågor som föräldrarna kan ställa till rektorerna innan de väljer skola åt sina barn. Och lärarna kan stärkas i sin yrkesroll via boken. Min förhoppning är att fler svenska elever blir undervisningsbara, vilket är ett ord jag själva har hittat på.

"Jag är förvånad över hur mycket stök som tillåts i våra skolor."

Malla Taipale, skolchef och författare

Vad betyder undervisningsbara?

– Att föräldrarna måste se till att barnen lär sig hur man uppför sig, bland annat att man väntar på sin tur, att man räcker upp handen i klassrummet och att man tackar för maten. Vanligt, respektfullt uppförande. Då är barnen undervisningsbara och sedan kan lärarna göra sitt jobb. Skolan och lärarna ska fostra och lära ut men själva uppfostran ska ske i hemmet, av föräldrarna.

Hur hamnade du i Hedemora?

– Åh, jag älskar den frågan! Jag och min tidigare man hade ett lantställe utanför Avesta och har därför tillbringat mycket tid i södra Dalarna. Min yngste son, Isak, flyttade hit till Hedemora för några år sedan. När jag blev pensionär så ville jag flytta närmare något av mina barn. De andra två bor i Stockholm, där det är svårt att hitta en bostad. Så då valde jag Isak och Hedemora.

Trots pensioneringen jobbar Malla deltid som skolchef för Språkskolan i Upplands Väsby.

– Så jag lever i två olika världar. Jag åker dit och har möten och träffar mina barn och barnbarn i Stockholm men irriterar mig på att alla går så fort! De har alltid bråttom. När jag kör hitåt och har passerat Avesta

FAKTA

Malla Taipale

■ Ålder: 71 år.
■ Yrke: Pensionär och skolchef på deltid.
■ Bor: I Hedemora.
■ Familj: Tre barn och två barnbarn. Två bonusbarnbarn. Chihuahuan Kaisa, fem månader.
■ Intressen: Jag skriver mycket och har precis börjat skriva på en ny, skönlitterär bok. Och jag gillar att se på film, gärna skräckfilmer. Jag brukar få tips av min son Isak om läskiga skräckfilmer, men jag törs inte se dem själv så han får titta med mig. En bra film jag såg nyligen var den finska filmen "Sisu". Sedan gillar jag romantiska filmer, det kan vara skönt att fokusera på det ett tag, i stället för allt elände som sker ute i världen.
■ Aktuell: Har precis gett ut boken "Skolvalet - Råd till föräldrar" på Boosta förlag. 2018 gav hon ut boken "Rektor - Sveriges viktigaste chef" på samma förlag.

Malla Taipales bok "Skolvalet - Råd till föräldrar" har getts ut på Boosta förlag.

och landskapet breder ut sig, då sjunker axlarna. Då är jag hemma. Jag älskar Hedemora! Det är en vacker liten stad och det är lätt att få kontakt med folk, alla är så vänliga. Stockholm är min stad men Hedemora är mitt paradis, säger Malla Taipale.

TEXT & FOTO
Pär Sönnert
par.sonnert@lokalti.se

Misstänkt fortkörare åtalas

■ En lastbilsförare åtalas för brott mot trafikförordningen den 16 februari förra året. Mannen, som är hemmahörande i Grängesberg, misstänks då för att på väg 270 i Hedemora kommun ha kört i 71 kilometer i timmen på en 60-sträcka. Åklagaren menar att målet kan avgöras utan rättegång och föreslår påföljden till 2 000 kronor i penningböter.

Åtalas för misshandel på skola

■ En Hedemorabo i 35-årsåldern åtalas för en misshandel inne på ett skolområde i juni förra året. Mannen misstänks för att ha tagit tag om en ung persons handled och hållit upp honom från marken. Därefter ska han, enligt åtalet, ha slängt eller släppt ner killen på marken samt sparkat honom på kroppen. Hedemorabon nekar till brottet.

Ville visa farligt föremål för kompisarna

■ En man från Säter har dömts efter att ha tagit med sig en kniv och ett farligt metallföremål på en allmän plats i Hedemora. Mannens förklaring är att kniven låg kvar i fickan från ett annat tillfälle och metallföremålet tog han med för att visa kompisar.

Men tingsrätten menar att förklaringarna gör det inte motiverat att ha med kniven och föremålet på en allmän plats.

Säterbon, som är i 45-årsåldern, döms för brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål till 110 dagsböter å 50 kronor.

Terminstart söndag 11 februari

Mini Dance Crew (4-6 år)
Söndag 12.00-13.00

Middle Dance Crew (7-9 år)
Söndag 13.00-14.00

Street Dance Crew (10-12 år)
Söndag 14.00-15.00

Tisdag 17.00-18.00

Modern Dance Crew (Alla åldrar)
Måndag 18.00-19.00

Underground Dance Crew (13-15 år)
Söndag 15.00-16.00

Onsdag 17.00-18.00

Concrete Dance Crew (fr. 15 år)
Söndag 16.00-17.00

Tisdag 18.00-19.00

PRO Dance Crew (vuxengrupp)

Söndag 18.00-19.00

Kostnad 90,-/tillfälle

Första veckan prova-på sedan är anmälan bindande!

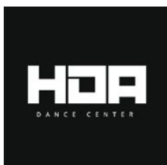
Priser

Medlemskap 250,-
950,- (10 ggr + föreställning)
1750,- (20 ggr + föreställning)

Kom & dansa med oss, det blir kul!

Mer information finns på vår Facebook!

@hdadancecenter

Gussarvsgatan 3, Hedemora

INTERNATIONELL DANSFÖRESTÄLLNING

THE VERY LAST NORTHERN WHITE RHINO
KOREOGRAFI: GASTON CORE

SÄTERS FOLKETS HUS
8 FEBRUARI KL. 19.00

ARRANGÖR: SÄTERS KOMMUN KULTUR OCH DALATEATERN
BILJETTER: SATER.SE/KULTUR ELLER SÄTERS BIBLIOTEK

DALA K

TEATERN

SÄTERS KOMMUN

DANSNÄT SVERIGE

